

Instagram: stela\_knjige

Facebook: stela

**[www.stelaknjige.rs](http://www.stelaknjige.rs)**

NASLOV ORIGINALA

August Strindberg

Inferno

Za izdanje na srpskom jeziku © Publik praktikum 2026

ZA IZDAVAČA

Marko Sabovljević

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

Marina Sabovljević

UREDNIK IZDANJA

Zoran Penevski

LEKTURA I KOREKTURA

Milica Rakić

DIZAJN KORICA

Siniša Subotić

SLOG I PRELOM

Dizajn studio Layout

ŠTAMPA

Alpha print, Zemun

TIRAŽ

1.000

IZDAVAČ

Publik praktikum, imprint Stela

Dobrovoljačka 10/I, Zemun

office@publikpraktikum.rs

011/4202 544; 011/4202 545

GODINA IZDANJA

2026

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige ne sme se kopirati ni prenositi u bilo kom obliku ili bilo kojim sredstvima, elektronskim ili mehaničkim, uključujući foto-kopiranje, snimanje ili bilo koji sistem za skladištenje i pretraživanje informacija, bez pismenog odobrenja izdavača.

AUGUST STRINDBERG

# INFERNO

*Prevela s francuskog*  
Aleksandra Mančić

**Stela**



*Coram populo*  
*De creatione et sententia vera mundi*  
*Misterija*



# Likovi

*Večni, nevidljivi*

*Bog, zli Duh, uzurpator, Vladao ovog sveta*

*Lucifer, Lučonoša, svrgnuti*

*Arhanđeli*

*Anđeli*

*Adam i Eva*



# Prvi čin

## Nebo

*Bog i Lucifer svaki na svom prestolu. Okruženi su anđelima. Bog je starac sa strogim, bezmalo zlim izrazom lica; ima dugu belu bradu, i roščiće, poput Mikelandelovog Mojsija.*

*Lucifer je mlad i lep, s nečim od Prometeja, Apolona ili Hrista; ten mu je beo, svetao, oči vatrene, zubi beli. Oko glave mu oreol.*

## Bog

Neka bude pokret, pošto nas je počinak iskvario! Hoću da se okušam u još jednoj manifestaciji, pa makar se rasprsnuo i izgubio se u prostoј svetini!

Pogledajte! Tamo dole između Marsa i Venere ostalo je slobodno još nekoliko mirijametara moga poseda. Tamo hoću da napravim nov svet: rodiće se iz Ništavila, i u Ništavilo će se vratiti, jednoga dana. Stvorenja koja će tamo živeti verovaće da su bogovi poput nas, i uživaćemo gledajući njihove borbe i njihovu taštinu. Neka mu ime bude svet ludosti! Šta na to kaže moj brat Lucifer, koji sa mnom deli ove posede južno od Mlečnog puta?

## Lucifer

Gospodine, brate, tvoja zla želja zahteva patnje i nesreće. Gadi mi se tvoja zamisao!

## Bog

Šta Anđeli kažu za moj predlog?

**Anđeli**

Neka bude volja Božja!

**Bog**

Tako neka bude! I jao onima koji prosvetle ludake o njihovom poreklu i svrsi!

**Lucifer**

Jao onima koji zlo zovu dobrim i dobro zlim; onima koji od svetlosti prave tamu i od tame svetlost, koji čine da slatko bude gorko, i gorko slatko! Pozivam te pred sud Večnoga.

**Bog**

Čekam, dakle! Jer, srećeš li ti Večnoga češće nego svakih deset milijardi godina, kada obilazi ove krajeve?

**Lucifer**

Ići ću da ljudima govorim istinu, kako bi tvoje namere propale.

**Bog**

Proklet bio, Lucifere. Neka tvoje mesto bude ispod sveta ludosti, kako bi gledao njihove muke; i neka te ljudi zovu Lukavi!

**Lucifer**

Pobedićeš zato što si jak kao Zlo! Za ljude ćeš biti Bog, ti, klevetnik, Satana!

**Bog**

Dole pobuna! Napred: Mihailo, Rafailo, Gavriilo, Urijele! Udari, Samaele, Azarele, Mehazaele! Duvajte, Orijente, Pajmone, Egine, Amaimone!

*Lucifera odnese kovitlac i on padne u ponor.*

## Drugi čin

*Na zemlji*

*Adam i Eva pod drvetom Poznanja, zatim Lucifer u obličju zmije.*

**Eva**

Nisam primetila ovo drvo.

**Adam**

To je drvo nama zabranjeno.

**Eva**

Ko je to rekao?

**Adam**

Bog!

**Lucifer, ulazeći**

Koji Bog? Ima ih više!

**Adam**

Ko govori?

**Lucifer**

Ja, Lucifer, Lučonoša, koji vam želi sreću, koji pati zbog vaših patnji. Pogledajte novu zvezdu zornjaču koja najavljuje povratak sunca! To je moja zvezda, iznad koje stoji ogledalo koje

odražava svetlost Istine. Ovi zraci, u punini vremena, vodiće neke pastire iz neke pustinje sve do jasala na kojima će se roditi moj sin, iskupitelj sveta.

Što se tiče ovog ovde drveta, čim budete jeli, postaćete svesni dobra i zla. Tada ćete saznati da je život zlo; da niste bogovi, da je Lukavi udario na vas slepilom, i da se vaš život ne odvija ni zbog čega drugog nego zato da bi poslužio za podsmeih bogovima. Jedite s njega, i dobićete dar da se oslobodite boli, radost smrti!

Eva

Hoću da znam i da budem oslobođena! Jedi i ti, Adame!

*Jedu zabranjeno voće.*

## Treći čin

*Nebo*

*Bog i Urijel*

**Urijel**

Jao nama, svršeno je s našom radošću.

**Bog**

Šta se desilo?

**Urijel**

Lucifer je otkrio vaše postupke stanovnicima zemlje; sve znaju, i srećni su.

**Bog**

Srećni! Jao njima! ...

**Urijel**

Štaviše, predao im je dar slobode, tako da mogu da se vrate u ništavilo.

**Bog**

Da umru! Dobro! Neka se množe pre nego što umru. Neka bude ljubav!

## Četvrti čin

Lucifer, *okovan*

Otkako je ljubav došla na svet, moja vlast je mrtva. Avelj, koga je oslobodio Kain, rađao je sa svojom sestrom.

A ja želim sve da ih spasem! Vode, mora, izvore, reke, vi koji znate da ugasite plamen života: penjite se! Uništavajte!

# Peti čin

*Nebo*  
*Bog i Urijel.*

**Urijel**

Jao nama! Svršeno je s našom radošću!

**Bog**

Šta se desilo?

**Urijel**

Lucifer je dunuo u vodu; ona se penje i oslobađa smrtnike!

**Bog**

Znam! Ali upravo sam spasao dvoje od manje bistrih, koji nikada neće otkriti zagonetku. Njihova barka pristala je na planinu Ararat i oni su prineli žrtve.

**Urijel**

Ali Lucifer im je dao biljku zvanu grožđe, čiji sok rađa glupost. Samo gutljaj vina, i videće šta je u stvari.

**Bog**

Bezumnici! Ne znaju oni da sam ja njihovu biljku obdario neobičnim vrlinama: ludilom, snom i zaboravom. Uz nju više neće znati šta su njihove oči videle.

**Urijel**

Jao nama! Šta to tamo dole rade glupi stanovnici zemlje?

**Bog**

Grade neku kulu i hoće da na prepad zauzmu nebo. Ha! Lucifer ih je naučio da ispituju. Neka bude! Pomešću im jezike, tako da njihova pitanja ostanu uzaludna, i da moj brat Lucifer zanemi!

## Šesti čin

*Nebo.  
Bog i Urijel.*

**Urijel**

Jao nama! Lucifer im je poslao svoga sina jedinca, koji ljude uči istini...

**Bog**

Šta govori?

**Urijel**

Od device rođen, taj sin je navodno došao da oslobodi ljude, i spostvenom smrću hoće da poništi strah od smrti.

**Bog**

Šta govore ljudi?

**Urijel**

Jedni govore da je to Sin Božiji, drugi da je đavo.

**Bog**

Šta misle pod tim, đavo?

**Urijel**

Lucifer!

**Bog, razjareno**

Kajem se što sam napravio čoveka na zemlji; postao je jači od mene, i više ne umem da upravljam tom gomilom ludaka i budala. Amaimone, EGINE, Pajmone, Oriјente, skinite sa mene taj teret: stropoštajte zemaljsku kuglu u ponor, prepustite mu je na milost i nemilost. Prokletstvo na glavu buntovnika! Na čelo te proklete planete posadite vešala, znak zločina, kazne i ispaštanja.

*Egin i Amaimon ulaze.*

**Egin**

Gospodaru! Vaša surova volja i izgovorena reč proizvele su posledice! Kugla zemaljska se trese, planine se ruše, vode plave zemlju; kuga i glad haraju narodima; ljubav se pretvorila u smrtnu mržnju, sinovljeva odanost u oceubistvo. Ljudi ne veruju u pakao, a vi, Gospodine, vi ste svrgnuti!

**Bog**

Upomoć! Kajem se što sam se pokajao!

**Amaimon**

Prekasno! Sve ide svojim tokom od trenutka kada ste oslobodili sile...

**Bog**

Kajem se! Stavio sam varnice svoje duše u ta nečista bića, čije bludničenje me unižava kao što supruga kalja svoga muža kaljajući svoje telo.

**Egin, Amaimonu**

Starac bunca!

**Bog**

Moja se snaga iscrpljuje kada se oni udalje od mene; njihovi gresi me savlađuju; obuzelo me je ludilo moga potomstva. Šta sam učinio, Gospode! Smiluj mi se! ... Pošto je voleo prokletstvo, neka na njega padne prokletstvo; a pošto se nije zadovoljio blagoslovom, neka mu bude oduzet blagoslov!

**Egin**

Kakvo ludilo!

**Bog, ničice**

Gospode, Večni, nema nijednoga među bogovima koji bi tebi bio nalik; i tvoja su dela neuporediva. Jer ti si velik, i činiš čudesne stvari; i samo ti si Bog, samo ti!

**Amaimon**

Ludilo!

**Egin**

Tako je na svetu: kada se bogovi zabavljaju, smrtnici to zlo-upotrebljavaju!...

**KRAJ**



# Inferno

„Nema nikoga ko se iskreno, ako mu razum nije pomračen ili pristrasan, ne bi složio da je telesni život čovekov neprestano lišavanje i patnja. Otuda, prema idejama koje smo primili od Pravde, nije bez razloga što gledamo na trajanje tog telesnog života kao na vreme kazne i ispaštanja; ali ne možemo tako gledati na njega a da odmah ne pomislimo da je za čoveka moralo postojati neko prethodno stanje koje mu je draže od onoga u kojem se sada nalazi, i možemo reći da, koliko god je njegovo sadašnje stanje bilo ograničeno, mučno i obasuto nesrećama, toliko i ono drugo mora biti svetlo i puno uživanja.”

Sen-Marten



# I

## Ruka nevidljivog

Sa divljom radošću vraćao sam se sa Severne stanice, gde sam ostavio svoju ženu, koja je pošla da se pridruži našem detetu što se razbolelo u dalekoj zemlji. Moje srce je žrtvovano! Poslednje reči: „Do kada? – Do skora” još su odzvanjale poput neprihvaćenih laži, jer mi je predosećanje govorilo da je to zauvek.

Ti pozdravi upućeni i uzvraćeni u mesecu novembru 1894. godine bili su poslednji, jer do ovog trenutka, do maja 1897, još nisam ponovo video svoju voljenu suprugu.

Kada stigoh u Kafe de la Režans, sedoh za sto za kojim sam ranije sedeo sa svojom ženom, mojom lepom tamničarkom koja je danonoćno nadzirala moju dušu, pogađala moje tajne misli, nadgledala tok mojih ideja, ljubomorno motrila na moje težnje ka nepoznatom...

Kada sam vraćen slobodi, obuzeo me je iznenadan osećaj širenja i poneo me iznad tričarija velikog Grada, pozornice intelektualnih borbi, gde sam upravo bio odneo pobjedu, po sebi uzaludnu, za mene ogromnu, koja je predstavljala ispunjenje sna iz mladosti, kakav su svi moji savremenici i književni sunarodnici gajili, a samo ja ga ostvario: da moje delo bude igrano na nekoj pariskoj sceni. Pozorište mi se gadilo poput svega onoga što dobijemo, a nauka me privlačila. Pred izborom između ljubavi i znanja, odlučio sam se za vrhunska znanja, i žrtvovanje mojih osećanja nateralo me je da zaboravim nevinu žrtvu prinetu na oltar moje ambicije, ili moga pozvanja.